

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 10ης Απριλίου 2003 *

Στην υπόθεση T-353/00,

Jean-Marie Le Pen, κάτοικος Saint-Cloud (Γαλλία), εκπροσωπούμενος από τον
F. Wagner, δικηγόρο,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τους H. Krück και
X. Καραμάρκο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

υποστηριζόμενου από τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους R. Abraham, G. de Bergues, D. Colas και L. Bernheim, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως που ελήφθη υπό τη μορφή δηλώσεως της Προέδρου του Κοινοβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με την έκπτωση του προσφεύγοντος από το αξίωμα του μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. D. Cooke, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas και P. Lindh, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 25ης Ιουνίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

Κοινοτικό δίκαιο

- 1 Το άρθρο 5 ΕΕ ορίζει τα εξής:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή, το Δικαστήριο και το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκούν τις αρμοδιότητές τους υπό τους όρους και για τους σκοπούς που προβλέπουν αφενός μεν οι διατάξεις των Συνθηκών περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των μεταγενέστερων Συνθηκών και πράξεων που τις τροποποιούν και τις συμπληρώνουν, αφετέρου δε οι άλλες διατάξεις της παρούσας Συνθήκης.»

- 2 Το άρθρο 189, πρώτο εδάφιο, ΕΚ, το άρθρο 20 ΑΧ και το άρθρο 107 ΕΑ προβλέπουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «αποτελείται από αντιπροσώπους των λαών των κρατών που έχουν συνενωθεί στην Κοινότητα».

- 3 Το άρθρο 190, παράγραφος 4, ΕΚ, το άρθρο 21, παράγραφος 3, ΑΧ και το άρθρο 108, παράγραφος 3, ΕΑ προβλέπουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταρτίζει σχέδιο για τη διεξαγωγή εκλογών των βουλευτών του σύμφωνα με ενιαία

διαδικασία σε όλα τα κράτη μέλη ή σύμφωνα με κοινές αρχές όλων των κρατών μελών και ότι το Συμβούλιο θεσπίζει ομόφωνα τις διατάξεις που συνιστά στα κράτη μέλη να αποδεχθούν.

- 4 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της Πράξεως περί της εκλογής των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με άμεση και καθολική ψηφοφορία, που έχει προσαρτηθεί στην απόφαση του Συμβουλίου της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 (JO L 278, σ. 5, στο εξής: Πράξη του 1976), διευκρινίζει ότι η επεξεργασία σχεδίου για μια ομοιόμορφη εκλογική διαδικασία εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Κοινοβουλίου. Κατά τον επί-
δικο χρόνο, παρά τις σχετικές προτάσεις του Κοινοβουλίου, δεν είχε θεσπιστεί κανένα ενιαίο σύστημα.
- 5 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της Πράξεως του 1976, οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «εκλέγονται για περίοδο πέντε ετών».
- 6 Το άρθρο 6 της Πράξεως του 1976 απαριθμεί στην παράγραφο 1 τα ασυμβίβαστα με την ιδιότητα του μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ορίζει στην παράγραφο 2 ότι κάθε κράτος μέλος μπορεί, «σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, να θεσπίσει τα ασυμβίβαστα που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο».
- 7 Η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου προβλέπει τα εξής:

«[Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου] επί των οποίων εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια της πενταετούς περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 3 οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 αντικαθίστανται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.»

8 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 2, της Πράξεως του 1976:

«Μέχρις ενάρξεως της ισχύος ομοιομόρφου εκλογικής διαδικασίας και με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της παρούσας Πράξεως, η εκλογική διαδικασία διέπεται σε κάθε κράτος μέλος από τις εθνικές του διατάξεις.»

9 Κατά το άρθρο 11 της Πράξεως του 1976:

«Μέχρις της ενάρξεως της ισχύος της ομοιόμορφης διαδικασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προβαίνει στην εξέλεξη των εγγράφων νομιμοποιήσεως των αντιπροσώπων. Για τον σκοπό αυτό το Κοινοβούλιο λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα που δηλώνονται επισήμως από τα κράτη μέλη και αποφαινεται επί των [ενστάσεων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να προβληθούν βάσει] των διατάξεων της παρούσας Πράξεως, εξαιρουμένων των εθνικών διατάξεων στις οποίες παραπέμπει η Πράξη αυτή.»

10 Το άρθρο 12 της Πράξεως του 1976 ορίζει:

«1. Μέχρις της ενάρξεως της ισχύος της ομοιόμορφης διαδικασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, και με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της παρούσας Πράξεως, κάθε κράτος μέλος θεσπίζει τις κατάλληλες διαδικασίες ώστε να πληρούται για το υπόλοιπο της πενταετούς περιόδου, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 3, η έδρα η οποία θα έμενε κενή κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής.

2. Όταν βουλευτική έδρα καθίσταται κενή [λόγω] της εφαρμογής των ισχυουσών εθνικών διατάξεων κράτους μέλους, το κράτος αυτό πληροφορεί σχετικώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο λαμβάνει υπόψη του το γεγονός.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαπιστώνει ότι η έδρα κατέστη κενή και πληροφορεί σχετικώς το κράτος μέλος.»

- 11 Το άρθρο 7 του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΕ 1999, L 202, σ. 1, στο εξής: κανονισμός) επιγράφεται: «Έλεγχος της εντολής». Κατά την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού:

«Η αρμόδια επιτροπή μεριμνά ώστε κάθε πληροφορία που θα μπορούσε να επηρεάσει την άσκηση της εντολής βουλευτού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή τη σειρά κατάταξης των αντικαταστατών να γνωστοποιείται αμέσως στο Κοινοβούλιο από τις αρχές των κρατών μελών ή της Ένωσης· στη γνωστοποίηση αναφέρεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος, εφόσον πρόκειται περί διορισμού.

Στην περίπτωση κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών κινούν κατά βουλευτή διαδικασία που μπορεί να οδηγήσει στην κήρυξη της έκπτωσής του, ο Πρόεδρος ζητεί από τις εθνικές αρχές να τον ενημερώνουν τακτικά για την πορεία της διαδικασίας. Παραπέμπει το ζήτημα στην αρμόδια επιτροπή, ύστερα από πρόταση της οποίας το Κοινοβούλιο μπορεί να αποφανθεί.»

- 12 Το άρθρο 8, παράγραφος 6, του κανονισμού ορίζει:

«Λογίζεται ως ημερομηνία λήξεως της εντολής και ενάρξεως ισχύος της χηρείας:

— σε περίπτωση παραιτήσεως: η ημερομηνία κατά την οποία το Κοινοβούλιο διαπίστωσε τη χηρεία της έδρας, σύμφωνα με το πρακτικό παραιτήσεως·

- σε περίπτωση διορισμού σε θέσεις ασυμβίβαστες με την εντολή του βουλευτού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είτε κατά τον εθνικό εκλογικό νόμο, είτε κατά το άρθρο 6 της [Πράξεως του 1976]: η ημερομηνία γνωστοποιήσεως από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή της Ένωσης.»

- 13 Το άρθρο 8, παράγραφος 9, του κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Το Κοινοβούλιο επιφυλάσσεται, στην περίπτωση που η αποδοχή της εντολής ή η ακύρωσή της φαίνονται πλημμελείς, είτε λόγω συγκεκριμένης ανακρίβειας είτε λόγω έλλειψης συναινέσεως, να χαρακτηρίσει άκυρη την υπό εξέταση εντολή ή να αρνηθεί να διαπιστώσει τη χηρεία της έδρας.»

Γαλλικό δίκαιο

- 14 Το άρθρο 5 του νόμου 77-729, της 7ης Ιουλίου 1977, σχετικά με την ανάδειξη αντιπροσώπων στη Συνέλευση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως έχει τροποποιηθεί [JORF (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Γαλλικής Δημοκρατίας) της 8ης Ιουλίου 1977, σ. 3579, στο εξής: νόμος του 1977], προβλέπει τα εξής:

«Τα άρθρα LO 127 έως LO 130-1 του εκλογικού κώδικα εφαρμόζονται στην ανάδειξη [των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου]. [...]

Η απώλεια της ικανότητας του εκλέγεσθαι, εφόσον επέλθει κατά τη διάρκεια της βουλευτικής θητείας, συνεπάγεται τη λήξη της. Η διαπίστωσή της γίνεται με διοικητική απόφαση».

15 Το άρθρο 25 του νόμου του 1977 ορίζει τα εξής:

«Σχετικά με την εκλογή των [μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου] επιτρέπεται να υποβληθεί, εντός δέκα ημερών από της ανακηρύξεως των εκλογικών αποτελεσμάτων και για οποιοδήποτε ζήτημα που αφορά την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ένσταση από οποιοδήποτε εκλογέα ενώπιον του Conseil d'État. Την απόφαση λαμβάνει η Ολομέλεια.

Η ένσταση δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.»

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

16 Ο προσφεύγων εξελέγη βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 13 Ιουνίου 1999.

17 Με απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 1999, το γαλλικό Cour de cassation (ποινικό τμήμα) απέρριψε αίτηση αναιρέσεως του προσφεύγοντος κατά της αποφάσεως του cour d'appel de Versailles της 17ης Νοεμβρίου 1998, το οποίο, μεταξύ άλλων, τον είχε κηρύξει ένοχο βιαιοπραγίας κατά προσώπου ασκούντος δημόσια εξουσία κατά την άσκηση των καθηκόντων του, του οποίου η ιδιότητα είναι προφανής ή γνωστή στον δράστη, εγκλήματος δηλαδή που προβλέπεται και τιμωρείται από το άρθρο 222-13, πρώτο εδάφιο, σημείο 4, του γαλλικού Ποινικού Κώδικα. Για το έγκλημα αυτό, ο προσφεύγων καταδικάστηκε σε τρεις μήνες φυλάκιση με αναστολή και σε χρηματική ποινή 5 000 γαλλικών φράγκων (FRF). Ως παρεπόμενη ποινή, του επιβλήθηκε η στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων που προβλέπει το άρθρο 131-26, σημείο 2, του Ποινικού Κώδικα, μόνο όμως όσον αφορά την εκλογιμότητα, επί ένα έτος.

- 18 Κατόπιν της ποινικής αυτής καταδίκης και βάσει του άρθρου 5, δεύτερο εδάφιο, του νόμου του 1977, ο Πρωθυπουργός της Γαλλίας διαπίστωσε, με απόφαση της 31ης Μαρτίου 2000, ότι «η απώλεια [από τον προσφεύγοντα] του δικαιώματος του εκλέγεσθαι συνεπάγεται τη λήξη της θητείας του ως βουλευτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».
- 19 Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα με την από 5 Απριλίου 2000 επιστολή του Γενικού Γραμματέα του γαλλικού Υπουργείου Εξωτερικών. Με την επιστολή αυτή διευκρινιζόταν ότι ο προσφεύγων μπορούσε να προσβάλει την εν λόγω απόφαση ενώπιον του γαλλικού Conseil d'État εντός δύο μηνών από την κοινοποίησή της.
- 20 Με επιστολή μη φέρουσα ημερομηνία, η N. Fontaine, Πρόεδρος του Κοινοβουλίου, γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα ότι οι γαλλικές αρχές τής είχαν διαβιβάσει επισήμως τον φάκελο σχετικά με την έκπτωσή του από το αξίωμα του βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου τού επισήμανε ότι θα προχωρούσε «στην [ανακοίνωση του φακέλου αυτού] στη συνεδρίαση της Ολομέλειας της 3ης Μαΐου [2000]» και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού, «θα υπέβαλλε το ζήτημα στην αρμόδια επιτροπή».
- 21 Τα πρακτικά της Ολομέλειας της 3ης Μαΐου 2000, όσον αφορά το θέμα «Έκπτωση του [προσφεύγοντος] από το βουλευτικό αξίωμα», έχουν ως εξής:

«Η Πρόεδρος [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου] ανακοινώνει ότι στις 26 Απριλίου 2000 έλαβε από τις γαλλικές αρχές επιστολή της 20ής Απριλίου 2000, υπογραμμένη από τον κ. Védrine, Υπουργό Εξωτερικών, και τον κ. Moscovici, Αναπληρωτή Υπουργό Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στην οποία είχε επισυναφθεί ο φάκελος για την έκπτωση του [προσφεύγοντος] από το βουλευτικό αξίωμα. Η Πρόεδρος δήλωσε ότι θα υποβάλει τον φάκελο, βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού, στη νομική επιτροπή.»

- 22 Η επιτροπή νομικών θεμάτων και εσωτερικής αγοράς (στο εξής: νομική επιτροπή) προέβη, κεκλεισμένων των θυρών, στον έλεγχο της εντολής του προσφεύγοντος κατά τις συνεδριάσεις της 4ης, της 15ης και της 16ης Μαΐου 2000.
- 23 Από τα πρακτικά της συνεδριάσεως της 4ης Μαΐου 2000 προκύπτει ότι η νομική επιτροπή ανέβαλε για μια προσεχή συνεδρίαση τον έλεγχο των στοιχείων του φακέλου βάσει των οποίων θα μπορούσε ενδεχομένως να λάβει απόφαση. Από τα πρακτικά της συνεδριάσεως της 15ης Μαΐου 2000 προκύπτει ότι η πρόεδρος της επιτροπής αυτής, η A. Palacio, πρότεινε η απόφαση του Κοινοβουλίου να περιοριστεί στην τυπική αναφορά του «ότι έλαβε ή δεν έλαβε γνώση». Εντούτοις, αυτή η «πρόταση συστάσεως προς την Πρόεδρο του Κοινοβουλίου απορρίφθηκε με 15 ψήφους έναντι 13». Η συζήτηση επαναλήφθηκε την επομένη, στα δε πρακτικά της συνεδριάσεως της 16ης Μαΐου 2000 διαπιστώνεται μόνον ότι η επιτροπή «εμμένει στην απόφαση που ελήφθη την προτεραιά».
- 24 Κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας στις 18 Μαΐου 2000, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου, αφού υπενθύμισε ότι είχε ζητήσει τη γνώμη της νομικής επιτροπής επί της ανακοινώσεως των γαλλικών αρχών σχετικά με την έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα του προσφεύγοντος, ανέγνωσε την από 17 Μαΐου 2000 επιστολή της A. Palacio, που είχε ως εξής:

«Κυρία Πρόεδρε,

Κατά τη συνεδρίαση της 16ης Μαΐου 2000, η [νομική επιτροπή] συνέχισε την εξέταση της καταστάσεως του προσφεύγοντος. Η επιτροπή έλαβε υπόψη της ότι η απόφαση του Πρωθυπουργού της Γαλλικής Δημοκρατίας, που κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 5 Απριλίου 2000 και δημοσιεύθηκε στην *Journal officiel de la République française* στις 22 Απριλίου 2000, έχει καταστεί εκτελεστή. Εντούτοις, η

επιτροπή επισήμανε ότι, όπως αναφέρεται στην επιστολή με την οποία κοινοποιείται η απόφαση στον ενδιαφερόμενο, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει ενώπιον του γαλλικού Conseil d'État αίτηση ακυρώσεως, ταυτόχρονα με την οποία είναι δυνατό να υποβληθεί και αίτηση αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως.

Λόγω της χθεσινής αποφάσεως να μη συστήσουμε επί του παρόντος να λάβει το Κοινοβούλιο επισήμως γνώση της αποφάσεως που ενδιαφέρει [τον προσφεύγοντα], η επιτροπή εξέτασε τις πιθανές ενέργειες που θα μπορούσαν να γίνουν. Προς στήριξη της αποφάσεως αυτής, προβλήθηκε ως προηγούμενο η περίπτωση του B. Tarié, πράγμα που συνεπάγεται ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν πρέπει να λάβει επισήμως γνώση της αποφάσεως περί εκπτώσεως από το βουλευτικό αξίωμα παρά μόνον κατά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Conseil d'État ή, ενδεχομένως, μετά την έκδοση αποφάσεως από το δικαστήριο αυτό.»

- 25 Ακολούθως, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου δήλωσε ότι είχε την πρόθεση να ακολουθήσει τη «γνώμη της νομικής επιτροπής».
- 26 Κατά τη συζήτηση που επακολούθησε μετά τη δήλωση αυτή και στην οποία μετέσχον πολλοί βουλευτές του Κοινοβουλίου, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου τόνισε, μεταξύ άλλων, «ότι το Κοινοβούλιο θα ελάμβανε γνώση και όχι η Πρόεδρος του».
- 27 Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδριάσεως αυτής της Ολομέλειας, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου έκρινε, κατά το πέρας της συζητήσεως, ότι ο Βαρόν Crespo, που είχε ζητήσει να αποφανθεί το Κοινοβούλιο επί της γνώμης της νομικής επιτροπής, συντασσόταν τελικά με την άποψη του K. Hänsch ότι δεν έπρεπε να γίνει ψηφοφορία, λόγω κυρίως του ότι δεν υπήρχε επίσημη πρόταση της εν λόγω επιτροπής. Η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ελλείψει «πραγματικής προτάσεως της νομικής επιτροπής», η άποψη αυτή αποτελούσε την «καλύτερη λύση για όλους».

28 Στις 5 Ιουνίου 2000 ο προσφεύγων υπέβαλε ενώπιον του γαλλικού Conseil d'État αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως της 31ης Μαρτίου 2000.

29 Με επιστολή της 9ης Ιουνίου 2000 προς τους κκ. Védrine και Moscovici η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου δήλωσε:

«Κατόπιν γνωμοδοτήσεως της [νομικής επιτροπής] μας, θεωρώ ότι ενδείκνυται, λόγω του μη αναστρέψιμου χαρακτήρα της εκπτώσεως από το βουλευτικό αξίωμα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να λάβει επισήμως γνώση της αποφάσεως [της 31ης Μαρτίου 2000] μόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας προς υποβολή αιτήσεως ακυρώσεως [ενώπιον του] Conseil d'État ή, ενδεχομένως, μετά την έκδοση αποφάσεώς του.»

30 Με επιστολή της 13ης Ιουνίου 2000, ο P. Moscovici ενημέρωσε την Πρόεδρο του Κοινοβουλίου ότι η Γαλλική Κυβέρνηση διαφωνούσε ριζικά με τη θέση που έλαβε το κοινοτικό αυτό όργανο κατά τη συνεδρίαση της 18ης Μαΐου 2000, δηλαδή με την άρνησή του να λάβει γνώση της εκπτώσεως του προσφεύγοντος από το βουλευτικό αξίωμα, η οποία επήλθε με την απόφαση της 31ης Μαρτίου 2000. Ο P. Moscovici επισήμανε ότι η θέση αυτή του Κοινοβουλίου παραβίαζε το άρθρο 12, παράγραφος 2, της Πράξης του 1976 και ότι ο προβαλλόμενος λόγος δεν μπορούσε να δικαιολογήσει την παραβίαση αυτή. Κατόπιν αυτού, κάλεσε το Κοινοβούλιο να λάβει γνώση της εν λόγω εκπτώσεως «το συντομότερο δυνατό».

31 Η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου απάντησε με επιστολή της 16ης Ιουνίου 2000 ότι το Κοινοβούλιο «θα ελάμβανε γνώση της εκπτώσεως [του προσφεύγοντος] από το βουλευτικό αξίωμα μόλις [η απόφαση της 31ης Μαρτίου 2000] καθίστατο απρόσβλητη», πράγμα που δεν συνέβαινε ακόμη, αφού είχε υποβληθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του γαλλικού Conseil d'État. Η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου δικαιολόγησε τη θέση αυτή παραπέμποντας στο προηγούμενο του B. Tarie και στην απαίτηση για την ύπαρξη ασφάλειας δικαίου.

- 32 Με απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2000, το Conseil d'État απέρριψε την αίτηση ακυρώσεως του προσφεύγοντος.
- 33 Στις 17 Οκτωβρίου 2000 η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Γαλλικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαβίβασε στην Πρόεδρο του Κοινοβουλίου επιστολή των κκ. Védrine και Mosconici με ημερομηνία 12 Οκτωβρίου 2000. Οι δύο υπουργοί τόνισαν το γεγονός ότι η Γαλλική Κυβέρνηση είχε ανέκαθεν «διαφωνήσει εντόνως» με τη θέση του Κοινοβουλίου να αναμείνει την απόφαση του γαλλικού Conseil d'État επί της αιτήσεως ακυρώσεως του προσφεύγοντος κατά της αποφάσεως της 31ης Μαρτίου 2000, θέση που κατά την άποψή της παραβίαζε «το γράμμα και το πνεύμα της Πράξεως του 1976». Αφού επισήμαναν ότι το Conseil d'État είχε απορρίψει την αίτηση του προσφεύγοντος, δήλωσαν τα εξής:

«Αναμένουμε επομένως από το Κοινοβούλιο να συμμορφωθεί με το κοινοτικό δίκαιο και να λάβει γνώση, το ταχύτερο δυνατόν, της εκπτώσεως του [προσφεύγοντος] από το βουλευτικό αξίωμα. Σε αντίθετη περίπτωση, επιφυλλασσόμαστε του δικαιώματος να συναγάγουμε όλες τις αναγκαίες νομικές συνέπειες.»

- 34 Με επιστολή της 20ής Οκτωβρίου 2000, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι είχε λάβει την προτεραία την «επίσημη ανακοίνωση των αρμόδιων αρχών της Γαλλικής Δημοκρατίας» σχετικά με την απόφαση του Conseil d'État της 6ης Οκτωβρίου 2000 και ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό και την Πράξη του 1976, «θα ελάμβανε γνώση της αποφάσεως της [31ης Μαρτίου 2000] κατά την επανάληψη των εργασιών της Ολομέλειας, στις 23 Οκτωβρίου» 2000.
- 35 Με επιστολή της 23ης Οκτωβρίου 2000 ο προσφεύγων επισήμανε στην Πρόεδρο του Κοινοβουλίου ότι η ανωτέρω απόφαση του γαλλικού Conseil d'État εκδόθηκε από σχηματισμό αποτελούμενο από δύο τμήματα, ενώ το άρθρο 25 του νόμου του 1977 απαιτεί, όταν πρόκειται για ευρωβουλευτή, να αποφαινεται η Ολομέλεια, και ότι επομένως ο ίδιος θα υπέβαλλε νέα αίτηση στο Conseil d'État. Την ενημέρωσε επίσης

ότι είχε υποβάλει στον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας αίτηση χάριτος καθώς και προσφυγή ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Κατά συνέπεια, ζήτησε να συνεδριάσει εκ νέου η νομική επιτροπή και να επιτραπεί στον ίδιο και στους δικηγόρους του να εξηγήσουν την άποψή τους ενώπιόν της.

- 36 Κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας του Κοινοβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000, ο προσφεύγων και άλλοι βουλευτές του πολιτικού του κόμματος προέβαλαν εκ νέου το επιχείρημα ότι οι γαλλικές αρχές υπέπεσαν σε παρατυπίες κατά τη διαδικασία που ολοκληρώθηκε με την έκδοση της αποφάσεως του γαλλικού Conseil d'État της 6ης Οκτωβρίου 2000. Ζήτησαν από το Κοινοβούλιο να μη λάβει γνώση της επίδικης εκπτώσεως από το βουλευτικό αξίωμα, τουλάχιστον πριν αποφανθεί εκ νέου η νομική επιτροπή.
- 37 Σύμφωνα με τα πρακτικά των συζητήσεων της συνεδριάσεως αυτής της 23ης Οκτωβρίου 2000, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου προέβη, όσον αφορά το σημείο της ημερησίας διάταξης «Ανακοινώσεις της Προέδρου», στην ακόλουθη δήλωση:

«Σας γνωρίζω ότι την Πέμπτη, 19 Οκτωβρίου 2000, έλαβα από τις αρμόδιες αρχές της Γαλλικής Δημοκρατίας την επίσημη γνωστοποίηση της από 6 Οκτωβρίου 2000 αποφάσεως του Conseil d'État η οποία απορρίπτει την αίτηση ακυρώσεως του [προσφεύγοντος] κατά της αποφάσεως του Πρωθυπουργού της Γαλλίας της 31ης Μαρτίου 2000, αντικείμενο της οποίας ήταν η λήξη της θητείας του [προσφεύγοντος] ως βουλευτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σας ενημερώνω ότι, στη συνέχεια, έλαβα αντίγραφο της αιτήσεως χάριτος που υπέβαλαν οι κκ. Charles de Gaulle, Carl Lang, Jean-Claude Martinez και Bruno Gollnisch υπέρ του [προσφεύγοντος] στον Jacques Chirac, Πρόεδρο της Δημοκρατίας.»

38 Στη συνέχεια, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου έδωσε τον λόγο στην Πρόεδρο της νομικής επιτροπής, η οποία δήλωσε τα εξής:

«Κυρία Πρόεδρε, η [νομική επιτροπή], αφού συσκέφθηκε στις 15 και 16 Μαΐου τρέχοντος έτους, αποφάσισε να συστήσει να ανασταλεί η ανακοίνωση ενώπιον της Ολομέλειας της διαπιστώσεως του Κοινοβουλίου σχετικά με την έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα του [προσφεύγοντος]. Τονίζω ότι η νομική επιτροπή συνέστησε να ανασταλεί η ανακοίνωση αυτή μέχρι τη λήξη της προθεσμίας που διέθετε ο [προσφεύγοντος] για την υποβολή αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του γαλλικού Conseil d'État ή μέχρις ότου το Conseil d'État εκδώσει απόφαση. Παραθέτω στο σημείο αυτό το κείμενο της επιστολής της 17ης Μαΐου που αναγνώσατε εσείς η ίδια, Κυρία Πρόεδρε, ενώπιον της Συνελεύσεως.

Το Conseil d'État — όπως είπατε — απέρριψε την εν λόγω αίτηση ακυρώσεως και μας ενημέρωσε δεόντως σχετικά με την απόρριψη αυτή. Συνεπώς, δεν συντρέχει πλέον λόγος αναβολής της ανακοινώσεως αυτής ενώπιον της Συνελεύσεως, η οποία είναι υποχρεωτική σύμφωνα με το πρωτογενές δίκαιο, και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 2, της [Πράξεως του 1976].

Η αίτηση χάριτος που αναφέρατε, κυρία Πρόεδρε, δεν μεταβάλλει την κατάσταση αυτή, διότι ουδόλως αποτελεί ένδικο βοήθημα. Όπως φαίνεται από το όνομά της, η απονομή χάριτος αποτελεί άσκηση προνομίας του αρχηγού του κράτους που δεν αφορά την απόφαση της Γαλλικής Κυβερνήσεως, η οποία, συμφώνως προς τη σύσταση της νομικής επιτροπής, πρέπει να ανακοινωθεί ενώπιον της Ολομέλειας.»

39 Ακολούθως, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου δήλωσε τα εξής:

«Συνεπώς, συμφώνως προς το άρθρο 12, παράγραφος 2, της [Πράξεως του 1976], το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο λαμβάνει γνώση της γνωστοποιήσεως της Γαλλικής Κυβερνήσεως με την οποία διαπιστώνεται η έκπτωση του [προσφεύγοντος] από το βουλευτικό αξίωμα.»

- 40 Ως εκ τούτου, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου κάλεσε τον προσφεύγοντα να εγκαταλείψει την αίθουσα του Κοινοβουλίου και διέκοψε τη συνεδρίαση προκειμένου να διευκολύνει την αποχώρησή του.
- 41 Με έγγραφο της 23ης Οκτωβρίου 2000, ο γενικός διευθυντής της γενικής διεύθυνσης διοικητικών υποθέσεων του Κοινοβουλίου ζήτησε από την κ. Ratti, γενική γραμματέα της Ομάδας τεχνικού συντονισμού των ανεξάρτητων βουλευτών, να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εκκενωθούν τα γραφεία που κατείχε ο προσφεύγων, στο Στρασβούργο και στις Βρυξέλλες, από τα προσωπικά του αντικείμενα, μέχρι τις 27 Οκτωβρίου και τις 31 Νοεμβρίου 2000 αντιστοίχως.
- 42 Με επιστολή της 27ης Οκτωβρίου 2000, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου ενημέρωσε τον κ. Védrine ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έλαβε γνώση της απόφασής της 31ης Μαρτίου 2000 και του ζήτησε να «ανακοινώσει, συμφώνως προς το άρθρο 12, παράγραφος 1, της [Πράξεως του 1976], το όνομα του προσώπου που θα καταλάμβανε την κενή έδρα [του προσφεύγοντος]».
- 43 Ο κ. Védrine της απάντησε με επιστολή της 13ης Νοεμβρίου 2000 ότι «η κ. Marie-France Stirbois θα διαδεχθεί κανονικά [τον προσφεύγοντα], βάσει του συνδυασμού του Front national για τις ευρωεκλογές».
- 44 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 21 Νοεμβρίου 2000, ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή, με την οποία ζητεί την ακύρωση της απόφασής που ελήφθη υπό τη μορφή δηλώσεως της Προέδρου του Κοινοβουλίου στις 23 Οκτωβρίου 2000 (στο εξής: προσβαλλόμενη πράξη).
- 45 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε την ίδια ημέρα στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, ο προσφεύγων υπέβαλε αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, με σκοπό την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως.

- 46 Απαντώντας σε ερώτηση που έθεσε στο Κοινοβούλιο ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής κατά την ακρόαση που διεξήχθη στις 15 Δεκεμβρίου 2000, ο γενικός διευθυντής της γενικής διεύθυνσης οικονομικών υπηρεσιών και δημοσιονομικού ελέγχου του Κοινοβουλίου βεβαίωσε συγκεκριμένα, με πιστοποιητικό της 18ης Δεκεμβρίου 2000, ότι ο προσφεύγων είχε «λάβει τις αποζημιώσεις για έξοδα μετακινήσεως και διαμονής καθώς και όλες τις άλλες προβλεπόμενες αποζημιώσεις [...] έως το τέλος της θητείας του».
- 47 Οι γαλλικές αρχές, με επιστολή της 5ης Ιανουαρίου 2001, απαντώντας επίσης σε σχετική ερώτηση του δικάζοντος κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή, επιβεβαίωσαν ότι είχαν εξακολουθήσει να καταβάλλουν στον προσφεύγοντα βουλευτική αποζημίωση έως τις 24 Οκτωβρίου 2000.
- 48 Με διάταξη της 26ης Ιανουαρίου 2001, T-353/00 R, Le Pen κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 2001, σ. Π-125), ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου διέταξε την αναστολή της εκτελέσεως «της αποφάσεως που ελήφθη υπό τη μορφή δηλώσεως της Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000, στο μέτρο που η δήλωση αυτή αποτελεί απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με την οποία αυτό έλαβε γνώση της εκπτώσεως του [προσφεύγοντος] από το αξίωμα του βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,» και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 49 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 12 Δεκεμβρίου 2000, το Κοινοβούλιο προέβαλε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Ο προσφεύγων κατέθεσε παρατηρήσεις επί της ενστάσεως αυτής στις 29 Ιανουαρίου 2001. Με διάταξη της 12ης Φεβρουαρίου 2001, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε τη συνεκδίκαση της ενστάσεως με την ουσία της υποθέσεως και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 50 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 3 Απριλίου 2001, η Γαλλική Δημοκρατία ζήτησε να παρέμβει στην παρούσα υπόθεση υπέρ του Κοινοβουλίου. Με διάταξη της 14ης Μαΐου 2001, ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος του Πρωτοδικείου δέχθηκε την αίτηση αυτή.

- 51 Η Γαλλική Δημοκρατία κατέθεσε στις 27 Ιουνίου 2001 υπόμνημα παρεμβάσεως, επί του οποίου ο προσφεύγων υπέβαλε παρατηρήσεις στις 21 Σεπτεμβρίου 2001. Το Κοινοβούλιο παραιτήθηκε του δικαιώματος υποβολής παρατηρήσεων επί του υπομνήματος αυτού.
- 52 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, κάλεσε το Κοινοβούλιο να απαντήσει σε ορισμένες γραπτές ερωτήσεις και να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα. Το Κοινοβούλιο συμμορφώθηκε προς τα ανωτέρω.
- 53 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 25ης Ιουνίου 2002.

Αιτήματα των διαδίκων

54 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή,
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη πράξη,
- να υποχρεώσει το Κοινοβούλιο να καταβάλει το ποσό των 50 000 γαλλικών φράγκων (FRF) για «έξοδα τα οποία δεν αναζητούνται»,

— να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

55 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμη,

— να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

56 Η Γαλλική Δημοκρατία συντάσσεται με τα αιτήματα του Κοινοβουλίου.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

57 Το Κοινοβούλιο προτείνει ένσταση απαραδέκτου της παρούσας προσφυγής, επικαλούμενο δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος είναι ότι, κατά το Κοινοβούλιο, δεν υπάρχει «κοινοτική αρμοδιότητα, όσον αφορά τις προϋποθέσεις ασυμβιβάστου και τα κωλύματα των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι οποίες απορρέουν από το εθνικό δίκαιο», και ο δεύτερος ότι δεν υφίσταται πράξη υποκείμενη σε προσφυγή κατά το άρθρο 230 ΕΚ.

- 58 Πρώτον, το Κοινοβούλιο φρονεί ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη λόγω ελλείψεως κοινοτικής αρμοδιότητας στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η έκπτωση ενός των μελών του από το βουλευτικό αξίωμα απορρέει από την εθνική νομοθεσία.
- 59 Επικαλούμενο το άρθρο 5 ΕΕ, το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι, όπως ακριβώς και τα άλλα κοινοτικά όργανα, δεν μπορεί να ασκεί τις αρμοδιότητές του παρά μόνο υπό τις προϋποθέσεις και προς εξυπηρέτηση των σκοπών που προβλέπουν οι διατάξεις των Συνθηκών. Το Κοινοβούλιο εκθέτει ότι, παρά τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 190 ΕΚ, το Συμβούλιο δεν έχει προωθήσει ουσιαστικά τα σχέδια ενιαίας εκλογικής διαδικασίας τα οποία έχει καταρτίσει το Κοινοβούλιο ούτε έχει εγκρίνει τους κανόνες που θα διέπουν τη βουλευτική ιδιότητα των μελών του. Επομένως, «η Πράξη του 1976 αποτελεί το μόνο κοινοτικό κείμενο που ισχύει επί του παρόντος όσον αφορά τους κανόνες που διέπουν το Κοινοβούλιο» και που εφαρμόζεται στα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως. Η Πράξη αυτή όμως παράπεται σε μεγάλο βαθμό στις εθνικές νομοθεσίες, ιδίως όσον αφορά τη χηρεία των βουλευτικών εδρών. Το Κοινοβούλιο τονίζει ότι το άρθρο 12, παράγραφος 2, της Πράξης αυτής κάνει διάκριση μεταξύ των περιπτώσεων χηρείας που οφείλεται στην εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας και των περιπτώσεων χηρείας που οφείλεται σε άλλους λόγους, π.χ. σε παραίτηση. Στην πρώτη κατηγορία περιπτώσεων το Κοινοβούλιο περιορίζεται απλώς να λαμβάνει γνώση του μέτρου που έχει ληφθεί σε εθνικό επίπεδο.
- 60 Στην προκειμένη περίπτωση επομένως, μόνο οι γαλλικές αρχές ήσαν αρμόδιες να αποφανθούν επί της εκπτώσεως του προσφεύγοντος από το βουλευτικό αξίωμα και το Κοινοβούλιο απλώς έλαβε γνώση του ότι οι αρχές αυτές προέβησαν σε εφαρμογή του άρθρου 5 του νόμου του 1977. Επομένως, η προσβαλλόμενη πράξη δεν έχει καμία νομική συνέπεια.
- 61 Κατά το Κοινοβούλιο, δεν είναι βάσιμη η διαπίστωση του δικάσαντος κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή στην παρούσα υπόθεση ότι «δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να έχει το Κοινοβούλιο, τουλάχιστον, εξουσία ελέγχου της τηρήσεως της διαδικασίας που προβλέπει το εφαρμοστέο εν προκειμένω εθνικό δίκαιο, καθώς και, αν παρίσταται ανάγκη, των θεμελιωδών δικαιωμάτων του οικείου βουλευτή του Κοινοβουλίου» (προπαρατεθείσα διάταξη της 26ης Ιανουαρίου 2001, *Le Pen* κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 63). Το Κοινοβούλιο τονίζει ότι ο κανονισμός πρέπει να ερμηνεύεται με γνώμονα τις Συνθήκες και την Πράξη του 1976 και υποστηρίζει ότι δεν έχει καμία εξουσία εκτιμήσεως ή ελέγχου των νόμων και των κανονιστικών ή άλλων πράξεων των εθνικών αρχών. Τούτο απορρέει όχι μόνο από

την αρχή περί κατανομής των αρμοδιοτήτων, αλλά επίσης από «θεμελιώδη αρχή του διεθνούς δικαίου». Συναφώς, το Κοινοβούλιο παρατηρεί, μεταξύ άλλων, ότι, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο δεν έχει την εξουσία να εξετάζει αν η απόφαση με την οποία του υποβάλλονται προδικαστικά ερωτήματα είναι σύμφωνη με τους οργανωτικούς και δικονομικούς κανόνες του εθνικού δικαίου και ότι συνεπώς οφείλει να λαμβάνει υπόψη μόνο την απόφαση αυτή (απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 1993, C-10/92, Balocchi, Συλλογή 1993, σ. I-5105, σκέψη 16). Την ίδια επίσης περισκεψη επιδεικνύουν σε σχέση με την εκτίμηση της εθνικής νομοθεσίας το Διεθνές Δικαστήριο και το Διαρκές Διεθνές Δικαστήριο.

- 62 Το Κοινοβούλιο αντικρούει επίσης το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι το άρθρο 12, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Πράξης του 1976 αφορά μόνο την περίπτωση επελεύσεως του ασυμβιβάστου κατά τη διάρκεια της θητείας του βουλευτή και όχι την περίπτωση κωλύματος. Κατά το Κοινοβούλιο, με το επιχείρημα αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη ότι ο νόμος του 1977 εκδόθηκε ειδικά σε σχέση με την Πράξη του 1976 — και αφορά επομένως μόνο τους «αντιπροσώπους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο» — και ότι «στο ίδιο κεφάλαιο III του νόμου αυτού περιλαμβάνονται τόσο τα κωλύματα όσο και τα ασυμβίβαστα». Επιπλέον, κατά το επιχείρημα αυτό, «η ύπαρξη του άρθρου 12 της Πράξης του 1976 συναρτάται μόνο προς τις περιπτώσεις που αφορά το άρθρο 6 (τις περιπτώσεις ασυμβιβάστου), πράγμα που σημαίνει ότι το άρθρο αυτό δεν έχει καμία αυτοτέλεια στο πλαίσιο της Πράξης 1976».
- 63 Δεύτερον, το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει απλώς και μόνο αναγνωριστικό χαρακτήρα και ότι η νομική κατάσταση του προσφεύγοντος δεν τροποποιήθηκε με την πράξη αυτή, αλλά με την απόφαση της 31ης Μαρτίου 2000. Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι ενήργησε «εντός των ορίων των εθνικών διατάξεων και σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, όπως του επέβαλλε η Πράξη του 1976».
- 64 Επιπλέον, το Κοινοβούλιο προτείνει ένσταση απαραδέκτου κατά του αιτήματος του προσφεύγοντος να υποχρεωθεί το Κοινοβούλιο να του καταβάλει 50 000 FRF για «έξοδα τα οποία δεν αναζητούνται».

- 65 Η Γαλλική Δημοκρατία υποστηρίζει κατ' ουσία την άποψη του Κοινοβουλίου. Η Γαλλική Δημοκρατία διευκρινίζει ότι το Κοινοβούλιο, με την προσβαλλόμενη πράξη, απλώς αναγνώρισε την ύπαρξη μιας προϋφιστάμενης νομικής κατάστασης, η οποία απέρρευε από εκτελεστή απόφαση των γαλλικών αρχών, και συγκεκριμένα από την απόφαση της 31ης Μαρτίου 2000. Η πράξη αυτή δεν τροποποιεί συνεπώς από καμία άποψη τη «νομική ρύθμιση» που έχει εφαρμογή εν προκειμένω.
- 66 Η Γαλλική Δημοκρατία προσθέτει ότι το γεγονός ότι οι γαλλικές αρχές κατέβαλαν στον προσφεύγοντα τη βουλευτική αποζημίωση μέχρι τις 24 Οκτωβρίου 2000 δεν ασκεί καμία επιρροή εν προκειμένω.
- 67 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η προσφυγή του είναι παραδεκτή.
- 68 Πρώτον, ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα. Ο προσφεύγων επαναλαμβάνει σχεδόν κατά λέξη τις διαπιστώσεις του δικάσαντος κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή, που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 63 και 64 της προπαρατεθείσας διατάξεως της 26ης Ιανουαρίου 2001, και υποστηρίζει αφενός ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να έχει το Κοινοβούλιο τουλάχιστον εξουσία ελέγχου της τηρήσεως της διαδικασίας που προβλέπει το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, καθώς και, ενδεχομένως, των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ενδιαφερόμενου, και αφετέρου ότι, έστω και αν η αρμοδιότητα του κοινοτικού αυτού οργάνου πρέπει να θεωρηθεί δεσμία, το όργανο αυτό εξακολουθεί να έχει την υποχρέωση να αποφανθεί τηρώντας τις απαιτήσεις του κανονισμού.
- 69 Ο προσφεύγων υποστηρίζει εξάλλου ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι οριστική και ότι παράγει αποτελέσματα που βαίνουν πέρα από την καθαρά εσωτερική σφαίρα του Κοινοβουλίου. Είναι πράγματι σαφές ότι σκοπός της ήταν η υλοποίηση της εκπτώσεώς του από το βουλευτικό του αξίωμα, πράγμα που σημαίνει ότι προσβάλλει τα αστικά και πολιτικά του δικαιώματα, οπότε «θίγει την αντιπροσώπευση των εκλογέων και νοθεύει εκ των υστέρων το αποτέλεσμα των εκλογών». Με το υπό-

μνημα απαντήσεως, ο προσφεύγων, επαναλαμβάνοντας κατά λέξη τις διαπιστώσεις του δικάσαντος κατά τη διαδικασία των ασφάλιστικών μέτρων δικαστή που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 66 και 67 της προπαρατεθείσας διατάξεως της 26ης Ιανουαρίου 2001, υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη πράξη παρήγαγε ιδιαίτερα έννομα αποτελέσματα για τον ίδιο, όσον αφορά όχι μόνο τη συνέχιση του κοινοβουλευτικού του έργου, αλλά και την προσωπική του κατάσταση. Πρώτον, η έκπτωση του του προσφεύγοντος από το βουλευτικό αξίωμα άρχισε να παράγει αποτελέσματα το νωρίτερο από την έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως. Δεύτερον, μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2000 του καταβλήθηκαν όλες οι αποζημιώσεις που του όφειλε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις οποίες λαμβάνει συνήθως ένας ευρωβουλευτής, ενώ οι γαλλικές αρχές τού κατέβαλαν έως τις 24 Οκτωβρίου 2000 τη βουλευτική αποζημίωση.

- 70 Δεύτερον, ο προσφεύγων αμφισβητεί το βάσιμο του ισχυρισμού περί «ελλείψεως κοινοτικής αρμοδιότητας» εν προκειμένω.
- 71 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται κατά πρώτον ότι τα κράτη μέλη δεν έχουν την εξουσία να θέτουν μονομερώς και προώρως τέρμα στη θητεία ενός μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «για λόγους αναγόμενους στο οικείο κράτος και μόνο», π.χ. κατόπιν «εκπτώσεως από το αξίωμα που έχει διαταχθεί στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξης και μόνο». Κατά τον προσφεύγοντα, το άρθρο 5 του νόμου του 1977 είναι συνεπώς παράνομο για δύο λόγους.
- 72 Ο πρώτος λόγος είναι ότι το άρθρο αυτό είναι αντίθετο στην Πράξη του 1976 και στο άρθρο 8 του κανονισμού, που προβλέπουν ως μόνους λόγους πρόωρης λήξης της θητείας τον θάνατο, την παραίτηση και τον διορισμό σε θέση ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του βουλευτή. Ειδικότερα, από τον συνδυασμό των άρθρων 6, παράγραφος 3, και 12, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Πράξης του 1976 προκύπτει ότι η τελευταία αυτή διάταξη δεν αφορά την περίπτωση των κωλυμάτων, αλλά μόνο την επέλευση ασυμβίβαστου κατά τη διάρκεια της θητείας του βουλευτή.
- 73 Ο δεύτερος λόγος είναι ότι το άρθρο 5 του νόμου του 1977 θίγει την ανεξαρτησία του Κοινοβουλίου και αποτελεί ανεπίτρεπτη ανάμιξη στη λειτουργία του, εφόσον

συνέπειά του είναι να ερμηνεύεται ο ρόλος που διαδραματίζει το Κοινοβούλιο κατά τη διαδικασία εκπτώσεως ενός των μελών του από το βουλευτικό αξίωμα ως περικοπή δέσμευσης αρμοδιότητας και μόνο.

- 74 Κατά τον προσφεύγοντα, από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι πρέπει να μην εφαρμοστεί το άρθρο 5 του νόμου του 1977 και ότι το Κοινοβούλιο δεν μπορούσε να περιοριστεί απλώς να λάβει γνώση της αποφάσεως της 31ης Μαρτίου 2000. Προς στήριξη του τελευταίου αυτού συμπεράσματος, επικαλείται επίσης το γράμμα των άρθρων 7, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, και 8, παράγραφος 9, του κανονισμού.
- 75 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται κατά δεύτερον ότι υφίσταται «μια γενική αρχή του δικαίου, η οποία απαντά σε όλα τα δίκαια των κρατών μελών και επιβάλλει ότι η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα πρέπει να αποφασίζεται από το οικείο κοινοβουλευτικό σώμα».
- 76 Ο προσφεύγων επικαλείται, κατά τρίτον, τη θεμελιώδη αρχή της υπεροχής της κοινοτικής έννομης τάξης.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 77 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, συνιστούν πράξεις δυνάμενες να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, υπό την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ, μόνο τα μέτρα των οποίων τα έννομα αποτελέσματα είναι δεσμευτικά και ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας σαφώς τη νομική του κατάσταση (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 9, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 4ης Μαρτίου 1999, T-87/96, Assicurazioni Generali και Unicredito κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. Π-203, σκέψη 37). Επομένως, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως όλες οι πράξεις των θεσμικών οργάνων, ανεξαρτήτως της

φύσεως ή της μορφής τους, οι οποίες αποσκοπούν στην παραγωγή εννόμων αποτελεσμάτων (απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1971, 22/70, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 263, σκέψη 42).

- 78 Εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη πράξη είναι η δήλωση στην οποία προέβη η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας στις 23 Οκτωβρίου 2000 και κατά την οποία «[...] συμφώνως προς το άρθρο 12, παράγραφος 2, της [Πράξεως του 1976], το [...] Κοινοβούλιο λαμβάνει γνώση της γνωστοποίησης της Γαλλικής Κυβερνήσεως με την οποία διαπιστώνεται η έκπτωση του [προσφεύγοντος] από το βουλευτικό αξίωμα.»
- 79 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν η δήλωση αυτή παρήγαγε δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα, ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας σαφώς τη νομική του κατάσταση.
- 80 Συναφώς πρέπει να υπενθυμιστεί το νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η δήλωση αυτή.
- 81 Δεν αμφισβητείται ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο δεν είχε θεσπιστεί καμία ενιαία εκλογική διαδικασία για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- 82 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, της Πράξης του 1976, η εκλογική διαδικασία για την εκλογή αυτή εξακολουθούσε να ρυθμίζεται, σε κάθε κράτος μέλος, από τις διατάξεις του εθνικού δικαίου.

- 83 Από το γράμμα του άρθρου 12, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Πράξης του 1976 προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι «η εφαρμογή των ισχυουσών εθνικών διατάξεων κράτους μέλους» μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να κενωθεί έδρα μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- 84 Η Γαλλία, κατ' εφαρμογή της Πράξης του 1976, εξέδωσε, μεταξύ άλλων, τον νόμο του 1977. Το άρθρο 2 του νόμου αυτού προβλέπει ότι οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διέπονται από τον «τίτλο I του βιβλίου I του εκλογικού κώδικα και τις διατάξεις των επόμενων κεφαλαίων». Το άρθρο 5 του ίδιου νόμου, που ανήκει στο κεφάλαιο III: «Προϋποθέσεις εκλογιμότητας, κωλύματα και ασυμβίβαστα», ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «τα άρθρα LO 127 έως LO 130-1 του εκλογικού κώδικα εφαρμόζονται στην ανάδειξη [των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου]», ότι «η απώλεια της ικανότητας του εκλέγεσθαι, εφόσον επέλθει κατά τη διάρκεια της βουλευτικής θητείας, συνεπάγεται τη λήξη της» και ότι «η διαπίστωσή της γίνεται με διοικητική απόφαση».
- 85 Το άρθρο 12, παράγραφος 2, της Πράξης του 1976 κάνει διάκριση μεταξύ δύο κατηγοριών περιπτώσεων κενώσεως βουλευτικής έδρας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- 86 Η πρώτη κατηγορία ρυθμίζεται από το πρώτο εδάφιο της εν λόγω διατάξεως και περιλαμβάνει τις περιπτώσεις στις οποίες η χηρεία της έδρας οφείλεται στην «εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας». Η δεύτερη κατηγορία, η οποία προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο, αφορά «όλες τις άλλες περιπτώσεις».
- 87 Συναφώς επιβάλλεται να τονιστεί ότι, αντίθετα από ό,τι ισχυρίζεται ο προσφεύγων, η πρώτη κατηγορία δεν περιλαμβάνει μόνο τις περιπτώσεις ασυμβίβαστου στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 6 της Πράξης του 1976, αλλά και τα διάφορα κωλύματα. Το άρθρο 6, παράγραφος 3, της Πράξης του 1976 προβλέπει βέβαια ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί των οποίων εφαρμόζονται «οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 αντικαθίστανται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12.» Από την παραπομπή αυτή όμως στο άρθρο 12 δεν μπορεί να συναχθεί ότι το άρθρο αυτό αφορά μόνο τα ασυμβίβαστα που προβλέπονται στο άρθρο 6, παράγραφοι 1

και 2. Επιβάλλεται εξάλλου η διαπίστωση ότι το εν λόγω άρθρο 12 δεν χρησιμοποιεί σε κανένα σημείο την έννοια «ασυμβίβαστο», αλλά χρησιμοποιεί την πολύ ευρύτερη έννοια «κενή έδρα».

- 88 Στην πρώτη κατηγορία των περιπτώσεων που προβλέπει το άρθρο 12, παράγραφος 2, της Πράξης του 1976 το Κοινοβούλιο απλώς «λαμβάνει υπόψη» την κένωση της έδρας του ενδιαφερόμενου. Στη δεύτερη κατηγορία περιπτώσεων, στην οποία ανήκει π.χ. η παραίτηση μέλους του, το Κοινοβούλιο «διαπιστώνει ότι η έδρα κατέστη κενή και πληροφορεί σχετικά το κράτος μέλος».
- 89 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 12, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Πράξης του 1976, πρέπει να προσδιοριστεί το περιεχόμενο της πράξης που συνίσταται στο ότι το Κοινοβούλιο «λαμβάνει υπόψη» ένα γεγονός, όπως ορίζει η διάταξη αυτή.
- 90 Συναφώς επισημαίνεται ότι το Κοινοβούλιο «λαμβάνει υπόψη» όχι την έκπτωση του ενδιαφερόμενου από το βουλευτικό αξίωμα, αλλά απλώς το γεγονός ότι η έδρα του έχει κενωθεί κατόπιν της εφαρμογής εθνικών διατάξεων. Με άλλα λόγια, ο ρόλος του Κοινοβουλίου δεν συνίσταται στην «υλοποίηση» της έκπτωσης, όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, αλλά στο ότι απλώς λαμβάνει υπόψη τη διαπίστωση των εθνικών αρχών περί κενώσεως της έδρας, δηλαδή μια προϋφιστάμενη νομική κατάσταση που οφείλεται αποκλειστικά στην απόφαση των αρχών αυτών.
- 91 Οι ελεγκτικές εξουσίες του Κοινοβουλίου είναι συναφώς πολύ περιορισμένες. Οι εξουσίες αυτές συνίστανται ουσιαστικά μόνο στην εξακρίβωση του αντικειμενικού γεγονότος της κενώσεως της έδρας του ενδιαφερόμενου. Αντίθετα από ό,τι ισχυρίζεται ο προσφεύγων, το Κοινοβούλιο δεν οφείλει π.χ. να εξακριβώνει την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπει το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο ή τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ενδιαφερόμενου. Την εξουσία αυτή έχουν μόνο τα αρμό-

δια εθνικά δικαστήρια ή, ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Εξάλλου, πρέπει να υπομνηστεί συναφώς ότι εν προκειμένω ο προσφεύγων ζήτησε μάλιστα την παροχή έννομης προστασίας τόσο από το γαλλικό Conseil d'État όσο και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Επιβάλλεται επίσης η παρατήρηση ότι το ίδιο το Κοινοβούλιο ουδέποτε ισχυρίστηκε, είτε με τα δικόγραφά του είτε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι έχει τόσο εκτεταμένες εξουσίες ελέγχου όσο υποστηρίζει ο προσφεύγων.

- 92 Επιβάλλεται να προστεθεί ότι, αν γινόταν δεκτό ότι το Κοινοβούλιο έχει τόσο ευρείες εξουσίες ελέγχου στο πλαίσιο του άρθρου 12, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Πράξης του 1976, η συνέπεια θα ήταν να παρασχεθεί στο όργανο αυτό η δυνατότητα να θέτει εν αμφιβόλω το νομότυπο της εκπτώσεως από το βουλευτικό αξίωμα, την οποία έχουν αποφασίσει οι εθνικές αρχές, και να αρνείται να λάβει υπόψη τη χηρεία της έδρας, εφόσον κρίνει ότι υπάρχει παρατυπία. Μόνο όμως το άρθρο 8, παράγραφος 9, του κανονισμού προβλέπει τη δυνατότητα του Κοινοβουλίου να αρνείται να διαπιστώσει τη χηρεία της έδρας, και μάλιστα μόνο στην περίπτωση που καλείται να «διαπιστώσει» τη χηρεία και υπάρχει «συγκεκριμένη ανακρίβεια» ή «έλλειψη συναινέσεως». Θα ήταν παράδοξο να διαθέτει το Κοινοβούλιο ευρύτερα περιθώρια εκτιμήσεως στην περίπτωση που καλείται απλώς να λάβει υπόψη τη χηρεία έδρας που έχουν διαπιστώσει οι εθνικές αρχές από ό,τι στην περίπτωση που καλείται να διαπιστώσει το ίδιο τη χηρεία αυτή.

- 93 Τα συμπεράσματα αυτά δεν αντιφάσκουν προς το γράμμα του άρθρου 7, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού. Όπως ορθά τονίζουν το Κοινοβούλιο και η Γαλλική Δημοκρατία, η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή «πριν από την έκπτωση» και, συνεπώς, πριν από την κένωση της έδρας. Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου, «στην περίπτωση κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών κινούν κατά [μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου] διαδικασία που μπορεί να οδηγήσει στην κήρυξη της έκπτωσής του», παραπέμπει το ζήτημα στην αρμόδια επιτροπή. Όταν η διαδικασία αυτή έχει περατωθεί και η χηρεία της έδρας του ενδιαφερόμενου έχει διαπιστωθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, το Κοινοβούλιο δεν μπορεί παρά μόνο να λάβει υπόψη τη χηρεία αυτή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 12, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Πράξης του 1976. Εν πάση περιπτώσει, σύμφωνα με την αρχή περί ιεραρχήσεως της τυπικής ισχύος των κανόνων δικαίου, οι διατάξεις κανονισμού δεν μπορούν να επιτρέπουν την παρέκκλιση από τις διατάξεις της Πράξης του 1976 και να απονέμουν στο

Κοινοβούλιο ευρύτερες αρμοδιότητες από αυτές που του έχουν απονεμηθεί με την εν λόγω Πράξη.

- 94 Η ορθότητα των ανωτέρω συμπερασμάτων δεν αναιρείται ούτε από το γεγονός ότι μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2000 ο προσφεύγων εξακολούθησε να μετέχει στις εργασίες του Κοινοβουλίου και να λαμβάνει τις καταβαλλόμενες από το Κοινοβούλιο αποζημιώσεις ή ότι μέχρι τις 24 Οκτωβρίου 2000 οι γαλλικές αρχές του κατέβαλλαν τη βουλευτική αποζημίωση. Συγκεκριμένα, οι διάδικοι συμφωνούν ότι η απόφαση της 31ης Μαρτίου 2000 ήταν εκτελεστή. Το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν έλαβε υπόψη την απόφαση αυτή μόλις του κοινοποιήθηκε από τις γαλλικές αρχές, αλλά αργότερα, και το γεγονός ότι συνήγαγε ορισμένες πρακτικές συνέπειες σε σχέση με τον προσφεύγοντα δεν αναιρούν τα έννομα αποτελέσματα που παρήγαγε η κοινοποίηση αυτή κατ' εφαρμογή του άρθρου 12, παράγραφος 2, της Πράξης του 1976.
- 95 Όσον αφορά τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος ότι, πρώτον, το άρθρο 5 του νόμου του 1977 θίγει την ανεξαρτησία του Κοινοβουλίου και αποτελεί ανεπίτρεπτη ανάμιξη στη λειτουργία του και, δεύτερον, ότι υφίσταται μια γενική αρχή του δικαίου, κατά την οποία «η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα πρέπει να αποφασίζεται από το οικείο κοινοβουλευτικό σώμα», διαπιστώνεται ότι δεν είναι βάσιμα. Συγκεκριμένα, όπως εκτέθηκε ήδη στη σκέψη 83 της παρούσας, από το άρθρο 12, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Πράξης του 1976 προκύπτει σαφώς ότι «η εφαρμογή των ισχυουσών εθνικών διατάξεων κράτους μέλους» μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να κενωθεί έδρα μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Δεδομένου ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο δεν είχε θεσπιστεί καμία ενιαία εκλογική διαδικασία, εφαρμόζονταν πλήρως η διάταξη αυτή και, συνακόλουθα, ο νόμος του 1977. Ανεξάρτητα από την ενδεχόμενη εξέλιξη των εξουσιών του Κοινοβουλίου, η απονομή νέων εξουσιών δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μη εφαρμογή διατάξεων του πρωτογενούς δικαίου, άρα και της Πράξης του 1976, αν οι διατάξεις αυτές δεν έχουν καταργηθεί ρητά από νομοθετικό κείμενο της ίδιας τυπικής ισχύος.
- 96 Για τους ίδιους λόγους είναι αλυσιτελές το επιχείρημα του προσφεύγοντος που στηρίζεται στην υπεροχή του κοινοτικού δικαίου. Εν προκειμένω δηλαδή δεν υπάρχει ούτε αντίφαση ούτε σύγκρουση του εθνικού δικαίου προς το κοινοτικό.

97 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι το μέτρο που παρήγαγε εν προκειμένω δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα που θα μπορούσαν να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος είναι η απόφαση της 31ης Μαρτίου 2000. Η προσβαλλόμενη πράξη δεν αποσκοπούσε στην παραγωγή αυτοτελών εννόμων αποτελεσμάτων που να διαφέρουν από τα αποτελέσματα της εν λόγω αποφάσεως.

98 Το συμπέρασμα συνεπώς είναι ότι κατά της προσβαλλόμενης πράξης δεν είναι δυνατή η άσκηση προσφυγής περί ακυρώσεως κατά το άρθρο 230 ΕΚ. Επομένως, η παρούσα προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιποί ισχυρισμοί και τα λοιπά επιχειρήματα που προβλήθηκαν σχετικά με το ζήτημα του παραδεκτού.

Επί των δικαστικών εξόδων

99 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με το αίτημα του Κοινοβουλίου.

100 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, η Γαλλική Δημοκρατία θα φέρει τα έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**

- 2) Καταδικάζει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά του έξοδα, καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Κοινοβούλιο κατά τη διαδικασία επί της κύριας υποθέσεως και κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.**

- 3) Η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά της έξοδα.**

Cooke

García-Valdecasas

Lindh

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Απριλίου 2003.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. D. Cooke